

Rovviltnemnda i region 7
c/o Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10
8002 BODØ

Trondheim, 22.02.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/1832

Saksbehandler:
Geir Rune Rauset

Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv i Saltfjellet Reinbeitedistrikt, Region 7 Nordland, i 2017

Miljødirektoratet setter etter eget tiltak i verk felling av inntil 1 jerv i Saltfjellet Reinbeitedistrikt, Nordland, i perioden 22. - 27. februar 2017. Miljødirektoratet v/ Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Det ekstraordinære uttaket blir gjennomført for å hindre skade på tamrein.

Bakgrunn

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige ynglinger av jerv. De tre siste årene (2014-2016) er det registrert henholdsvis 52, 65 og 50 ynglinger av jerv på landsbasis. Etter naturmangfoldloven er jerv fredet. Det er likevel mulig å felle jerv med hjemmel i unntaksbestemmelsene i naturmangfoldloven, herunder § 18 første ledd b), for å forhindre skade på husdyr eller tamrein.

Hensynet til levedyktig næringsvirksomhet i landbruket medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder. Det er likevel et generelt vilkår at tillatelse til felling bare kan gis dersom felling ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse.

Lovgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for direktoratets beslutning i saken.

Formålet i naturmangfoldloven (§ 1) lyder:

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Naturmangfoldloven §§ 8 til 10 og § 12 er omtalt senere. Beslutningen gjelder ekstraordinært uttak av jerv og det er derfor ikke aktuelt å stille fordyrende vilkår. Naturmangfoldloven § 11 anses derfor ikke relevant å vurdere nærmere i denne saken. Det vises til naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og § 77, jf. rovviltforskriften § 13, jf. §§ 1 og 3, der det fremgår:

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

«Kongen kan ved forskrift eller ved enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- innlandsfisk (...) b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom, (...)»

Vedtaket etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom, Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak. (...)».

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

«I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger av bjørn. (...) Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.»

Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

«Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt for gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen

tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (...)»

Det nasjonale bestandsmålet for jerv er etter behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) fastsatt til 39 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Det nasjonale bestandsmålet for jerv er videre fordelt på 5 av 8 forvaltningsregioner for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. I region 7 Nordland er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av jerv.

Direktoratets vurderinger

Generelt

Direktoratet viser til Representantforslag 163 S (2010-2011), og Stortingets behandling av dette den 17. juni 2011 hvor det ble inngått et nytt enstemmig rovviltforlik. Av rovviltforliket i 2011 fremgår det innledningsvis at norsk rovviltforvaltning fremdeles skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette.

I representantforslag 163 S (2010-2011) heter det:

«2.2.4 I de tilfeller der lisensfelling ikke gir tilfredsstillende uttelling, skal miljøforvaltningen så langt det er mulig sørge for at resterende kvote tas ut i de områdene lisensfellingskvote er gitt. Uttak i det som av rovviltnemndene er definert som prioriterte beiteområder i de enkelte regionene blir prioritert.

2.2.5 Direktoratet for naturforvaltning har myndighet til å fatte vedtak om hvordan og hvor ekstraordinære uttak skal igangsettes for så langt som mulig å få tatt ut resterende lisensfellingskvote. Dette skal skje etter drøfting med rovviltnemndene. Rovviltnemndene skal også selv kunne ta initiativ til en slik drøfting.»

Videre om jerv:

«Når det gjelder jerv, konstateres det at lisensfelling per i dag ikke fungerer tilfredsstillende. Det skal fortsatt være målsetting om at lisensfelling skal bli hovedvirkemiddelet i bestandsreguleringen av jerv, slik at ekstraordinære uttak av ynglelokaliteter over tid kan reduseres til et minimum. Uttak av jerv gjennomført av miljøforvaltningen skal så langt det er mulig gjennomføres under lisensfellingsperioden, men likevel slik at uttak gjennomføres på en kostnadseffektiv måte.»

Direktoratet ser at lisensfelling som virkemiddel for å regulere bestanden av jerv i enkelte områder over flere år ikke har gitt det ønskede resultat. På bakgrunn av dette vurderer direktoratet det som nødvendig å gjennomføre ekstraordinært uttak av jerv i løpet av vinteren/våren 2017. Dette gjennomføres i all hovedsak i prioriterte beiteområder med kroniske skader på sau og/eller tamrein.

Direktoratet vurderer det som hensiktsmessig å iverksette felling av enkeltindivider straks innenfor det aktuelle området for å sikre den ønskede måloppnåelsen. Direktoratet har gjort en vurdering og prioritering på områder og antall jerv som kan tas ut. Disse prioriteringene kan endres fortløpende på bakgrunn av resultater fra overvåkingsarbeidet.

Når direktoratet skal vurdere behovet for ekstraordinære uttak, vurderes hovedsakelig skadehistorikken/skadepotensialet i de ulike områdene, samt de føringer som er lagt i regional forvaltningsplan i forhold til den differensierte forvaltningen av jerv. Videre gjøres det vurderinger knyttet til bestandstall og felling av jerv siste år.

Om bestandssituasjonen og overvåking av jerv:

Offentlige avgjørelser som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. naturmangfoldloven § 8. Direktoratet viser til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, og Rovdata er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. Rapporteringsfristen for overvåking av jerv er 1. oktober hvert år.

NINA rapport 1291 gir den siste oppdaterte oversikten over antall verifiserte ynglinger av jerv i hver region, og for hele landet. Årene 2014-2016 er det verifisert henholdsvis 52, 65 og 50 ynglinger av jerv på landsbasis. Direktoratet konstaterer at antall ynglinger er høyere enn det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige ynglinger av jerv. Av de 50 ynglingene i 2016 ble det gjennomført hiuttak i 7 tilfeller.

Bestandsmålet for jerv i region 7 er 10 årlige ynglinger. I regional forvaltningsplan er dette videre fordelt til delmål på 3 ynglinger i Nordfylket, 5 i Midtfylket og 2 i Sørfylket. De tre siste årene ble det registrert henholdsvis 13, 13 og 10 ynglinger i region 7. Av de 10 registrerte ynglingene i 2016 ble det gjennomført uttak ved 4 lokaliteter slik at netto tall før beitesesongen 2016 var 6 ynglinger. Etter hiuttak var det gjennomsnittlig 10 overlevende jerveynglinger siste tre år. Utover enkelte påkjørsler og predasjon fra annen jerv skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen, jf. naturmangfoldloven § 10. Førre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til bruk i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter direktoratets syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Perioden for den ordinære lisensfellingen av jerv i Norge varer fram til 15. februar. Den totale avgangen på jerv i lisensfellingsperioden (siden 10. september 2016) i region 7 var 13 dyr. De to foregående årene ble det felt 20 jerver mellom 10. september 2015 til 9. september 2016 og 14 jerver året før. I disse åra ble det felt hhv. 6 og 10 jerver på lisens.

Det er ikke påvist jerveynglinger så langt i region 7 i inneværende år.

Regional forvaltningsplan i region 7:

I forvaltningsplanen har rovviltnemnda lagt opp til en geografisk differensiert forvaltning av jerv. Det er etablert forvaltningssoner der skal jerv forvaltes slik at det nasjonale bestandsmålet for regionen nås og opprettholdes. Områdene utenfor er prioriterte beitesoner eller prioritert for andre rovviltarter.

Videre følger det av forvaltningsplanen og av rovviltforliket i 2011, at soneinndelingen må forvaltes tydelig. I prioriterte beiteområder skal uttak av dyr som gjør skade på beitedyr gjøres raskt, og i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i 2011 bidra til å effektivisere slikt uttak, uavhengig av om bestandsmålet er nådd. I prioriterte rovviltområder skal saueproduksjon og andre

produksjoner basert på utmarksbeite tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet. Ekstraordinært uttak av jerv er vurdert opp mot disse prinsippene. Det avgrensede området for uttak er innenfor prioritert jervesone i forvaltningsplanen. Vi vurderer likevel skadesituasjonen i Saltfjellet RBD som så omfattende og akutt at vi beslutter iverksettelse av ekstraordinært uttak innenfor et begrenset område, med formål å ta ut ett enkelt skadegjørende individ.

Direktoratet har vurdert naturmangfoldloven §10, økosystemtilnærming og samlet belastning, og mener at uttaket ikke vil gi uforholdsmessige store negative virkninger sett i forhold til andre samfunnsinteresser. I henhold til naturmangfoldloven §12 skal valg av teknikker og driftsmetoder vurderes opp mot mest mulig hensyn til naturmangfoldet. Miljødirektoratet har tatt hensyn til dette gjennom vurderingen av iverksettelsestidspunkt og vilkår for felling i forhold til bestandsmål og skadepotensiale.

Skadesituasjon og skadepotensial

Fylkesmannen i Nordland utbetalte erstatning for 311 sau og 2147 lam som tapt til rovvilt i 2016, og 42 % av dette ble erstattet som tapt til jerv. I reindriftsåret 2015/2016 ble det utbetalt erstatning for 3163 tamrein som tapt til rovvilt i Nordland og 42 % av dette ble erstattet som tapt til jerv.

Saltfjellet RBD er distriktet med relativt største utbetalte erstatningene for rovviltskade i Nordland Reinbeiteområde. Siden 1. januar 2017 har SNO ifølge Rovbase påvist skade på 14 tamrein i Saltfjellet RBD, med 12 av disse innenfor et begrenset område øst for E6 ved Viskisfjellet og Dypendalen. Fylkesmannen i Nordland gav 01.02.2017 etter søknad fra Saltdal kommune tillatelse til skadefelling av jerv. Etter flere dokumenterte kadaver 4-5. februar informerte Miljødirektoratet i telefonsamtale med Saltfjellet RBD v/Per Ole Oskal at området med konsentrerte jerveskader ville prioriteres for ekstraordinært uttak av jerv når det ble vær og føre til dette, og om lokalt skadefellingsforsøk ikke gav uttelling i mellomtiden.

Konklusjon

På bakgrunn av en helhetsvurdering av situasjonen pr. i dag, vurderer direktoratet at det ikke foreligger noen annen tilfredsstillende løsning enn felling av jerv innenfor et begrenset område av Saltfjellet RBD. En omfattende og konsentrert skadesituasjon og fremtidig skadepotensiale for tamrein har vært avgjørende for i vurderingen. Et slikt uttak vurderes ikke å være til skade for jervebestandens overlevelse, eller for å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.

Ut fra vurderingene ovenfor, dialog med reinnæring og rovviltnemnda i region 7, og med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, iverksetter direktoratet av eget tiltak felling av inntil 1 jerv innenfor et nærmere avgrenset område i Nordland fylke. Forsøk på felling skal rettes mot et område med konsentrerte jerveskader på rein.

Følgende vilkår er knyttet til iverksettelse av felling:

1. Totalt kan det felles inntil 1 jerv i et område avgrenset til Saltdal kommune øst om E6 og sør om RV77 (Junker dalen). Området avgrenses videre i øst av svenskegrensa og i sør av grensa til Rana kommune.
2. Miljødirektoratet v/ Statens naturoppsyn er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket blir gjennomført i samsvar med fastsett instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.
3. Vedtaket gjelder i tidsrommet 22. februar - 27. februar 2017.
4. Miljødirektoratet kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Uttak av eget tiltak er ikke et enkeltvedtak, og forvaltningsloven sine klageregler kommer ikke til anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 18 tredje ledd.

Fellingstillatelsen ble gitt pr telefon/SMS til SNO 22.februar 2017. Saltfjellet RBD v/Per Ole Oskal, Rovviltnemnda region 7, Fylkesmannen i Nordland og Saltdal kommune ble informert om tillatelsen via SMS eller e-post.

Dette brevet sendes til rovviltnemnda, Fylkesmannen i Nordland og berørte kommuner, i tillegg til Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Mattilsynet og berørte politidistrikt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hansen
seksjonsleder

Geir Rune Rauset
rådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Rovviltnemnda i region 7
c/o Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10
8002 BODØ

Trondheim, 22.02.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/1832

Saksbehandler:
Geir Rune Rauset

Beslutning om ekstraordinære uttak av jerv i deler av Nordland, Region 7, i 2017

Miljødirektoratet setter etter eget tiltak i verk felling av inntil 2 jerver i kommunene Bindal og Vefsn, Nordland, i perioden 22. - 27. februar 2017. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Det ekstraordinære uttaket blir gjennomført for å hindre skade på husdyr og tamrein.

Bakgrunn

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 39 årlige ynglinger av jerv. De tre siste årene (2014-2016) er det registrert henholdsvis 52, 65 og 50 ynglinger av jerv på landsbasis. Etter naturmangfoldloven er jerv fredet. Det er likevel mulig å felle jerv med hjemmel i unntaksbestemmelsene i naturmangfoldloven, herunder § 18 første ledd b), for å forhindre skade på husdyr eller tamrein.

Hensynet til levedyktig næringsvirksomhet i landbruket medfører at forvaltningen ikke kan legges opp på en slik måte at det overordnede hensynet til rovvilt alene kan tillegges vekt. Forvaltningen må derfor være differensiert. Det innebærer at bruken av ulike tiltak og virkemidler må legges opp på en måte som så langt det er mulig differensierer mellom de ulike interesser i ulike geografiske områder. Det er likevel et generelt vilkår at tillatelse til felling bare kan gis dersom fellingen ikke vil være skadelig for bestandens overlevelse.

Lovgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for direktoratets beslutning i saken.

Formålet i naturmangfoldloven (§ 1) lyder:

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.»

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Naturmangfoldloven §§ 8 til 10 og § 12 er omtalt senere. Beslutningen gjelder ekstraordinært uttak av jerv og det er derfor ikke aktuelt å stille fordyrende vilkår. Naturmangfoldloven § 11 anses derfor ikke relevant å vurdere nærmere i denne saken. Det vises til naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og § 77, jf. rovviltforskriften § 13, jf. §§ 1 og 3, der det fremgår:

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

*«Kongen kan ved forskrift eller ved enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- innlandsfisk (...)
b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom, (...)*

Vedtaket etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom, Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak. (...)».

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter. Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.»

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

«I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger av bjørn. (...) Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.»

Rovviltforskriften § 13 (Direktoratet for naturforvaltnings myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

«Direktoratet for naturforvaltning kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt for gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen

tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (...)»

Det nasjonale bestandsmålet for jerv er etter behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004) fastsatt til 39 årlige ynglinger, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Det nasjonale bestandsmålet for jerv er videre fordelt på 5 av 8 forvaltningsregioner for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. I region 7 Nordland er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av jerv.

Direktoratets vurderinger

Generelt

Direktoratet viser til Representantforslag 163 S (2010-2011), og Stortingets behandling av dette den 17. juni 2011 hvor det ble inngått et nytt enstemmig rovviltforlik. Av rovviltforliket i 2011 fremgår det innledningsvis at norsk rovviltforvaltning fremdeles skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette.

I representantforslag 163 S (2010-2011) heter det:

«2.2.4 I de tilfeller der lisensfelling ikke gir tilfredsstillende uttelling, skal miljøforvaltningen så langt det er mulig sørge for at resterende kvote tas ut i de områdene lisensfellingskvote er gitt. Uttak i det som av rovviltnemndene er definert som prioriterte beiteområder i de enkelte regionene blir prioritert.

2.2.5 Direktoratet for naturforvaltning har myndighet til å fatte vedtak om hvordan og hvor ekstraordinære uttak skal igangsettes for så langt som mulig å få tatt ut resterende lisensfellingskvote. Dette skal skje etter drøfting med rovviltnemndene. Rovviltnemndene skal også selv kunne ta initiativ til en slik drøfting.»

Videre om jerv:

«Når det gjelder jerv, konstateres det at lisensfelling per i dag ikke fungerer tilfredsstillende. Det skal fortsatt være målsetting om at lisensfelling skal bli hovedvirkemiddelet i bestandsreguleringen av jerv, slik at ekstraordinære uttak av ynglelokaliteter over tid kan reduseres til et minimum. Uttak av jerv gjennomført av miljøforvaltningen skal så langt det er mulig gjennomføres under lisensfellingsperioden, men likevel slik at uttak gjennomføres på en kostnadseffektiv måte.»

Direktoratet ser at lisensfelling som virkemiddel for å regulere bestanden av jerv i enkelte områder over flere år ikke har gitt det ønskede resultat. På bakgrunn av dette vurderer direktoratet det som nødvendig å gjennomføre ekstraordinært uttak av jerv i løpet av vinteren/våren 2017. Dette gjennomføres i all hovedsak i prioriterte beiteområder med kroniske skader på sau og/eller tamrein.

Direktoratet vurderer det som hensiktsmessig å iverksette felling av enkeltindivider straks innenfor det aktuelle området for å sikre den ønskede måloppnåelsen. Direktoratet har gjort en vurdering og prioritering på områder og antall jerv som kan tas ut. Disse prioriteringene kan endres fortløpende på bakgrunn av resultater fra overvåkingsarbeidet.

Når direktoratet skal vurdere behovet for ekstraordinære uttak, vurderes hovedsakelig skadehistorikken/skadepotensialet i de ulike områdene, samt de føringer som er lagt i regional forvaltningsplan i forhold til den differensierte forvaltningen av jerv. Videre gjøres det vurderinger knyttet til bestandstall og felling av jerv siste år.

Om bestandssituasjonen og overvåking av jerv:

Offentlige avgjørelser som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf.

naturmangfoldloven § 8. Direktoratet viser til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Rovdata har ansvaret for formidling, drift og utvikling av Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, og Rovdata er den sentrale leverandøren av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. Rapporteringsfristen for overvåking av jerv er 1. oktober hvert år.

NINA rapport 1291 gir den siste oppdaterte oversikten over antall verifiserte ynglinger av jerv i hver region, og for hele landet. Årene 2014-2016 er det verifisert henholdsvis 52, 65 og 50 ynglinger av jerv på landsbasis. Direktoratet konstaterer at antall ynglinger er høyere enn det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige ynglinger av jerv. Av de 50 ynglingene i 2016 ble det gjennomført hiuttak i 7 tilfeller.

Bestandsmålet for jerv i region 7 er 10 årlige ynglinger. I regional forvaltningsplan er dette videre fordelt til delmål på 3 ynglinger i Nordfylket, 5 i Midtfylket og 2 i Sørfylket. De tre siste årene ble det registrert henholdsvis 13, 13 og 10 ynglinger i region 7. Av de 10 registrerte ynglingene i 2016 ble det gjennomført uttak ved 4 lokaliteter slik at netto tall før beitesesongen 2016 var 6 ynglinger. Etter hiuttak var det gjennomsnittlig 10 overlevende jerveynglinger siste tre år.

Utover enkelte påkjørsler og predasjon fra annen jerv skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen, jf. naturmangfoldloven § 10. Førre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til bruk i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter direktoratets syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Perioden for den ordinære lisensfellingen av jerv i Norge varer fram til 15. februar. Den totale avgangen på jerv i lisensfellingsperioden (siden 10. september 2016) i region 7 var 13 dyr. De to foregående årene ble det felt 20 jerver mellom 10. september 2015 til 9. september 2016 og 14 jerver året før. I disse åra ble det felt hhv. 6 og 10 jerver på lisens.

Det er ikke påvist jerveynglinger så langt i region 7 i inneværende år.

Regional forvaltningsplan i region 7:

I forvaltningsplanen har rovviltneemnda lagt opp til en geografisk differensiert forvaltning av jerv. Det er etablert forvaltningssoner der skal jerv forvaltes slik at det nasjonale bestandsmålet for regionen nås og opprettholdes. Områdene utenfor er prioriterte beitesoner eller prioritert for andre rovviltarter.

Videre følger det av forvaltningsplanen og av rovviltforliket i 2011, at soneinndelingen må forvaltes tydelig. I prioriterte beiteområder skal uttak av dyr som gjør skade på beitedyr gjøres raskt, og i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i 2011 bidra til å effektivisere slikt uttak, uavhengig av om bestandsmålet er nådd. I prioriterte rovviltområder skal saueproduksjon og andre

produksjoner basert på utmarksbeite tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet. Ekstraordinært uttak av jerv er vurdert opp mot disse prinsippene, og vår beslutning følger føringer som er lagt i den regionale forvaltningsplanen i forhold til den differensierte forvaltningen av jerv.

Direktoratet har vurdert naturmangfoldloven §10, økosystemtilnærming og samlet belastning, og mener at uttaket ikke vil gi uforholdsmessige store negative virkninger sett i forhold til andre samfunnsinteresser. I henhold til naturmangfoldloven §12 skal valg av teknikker og driftsmetoder vurderes opp mot mest mulig hensyn til naturmangfoldet. Miljødirektoratet har tatt hensyn til dette gjennom vurderingen av iverksettelsestidspunkt og vilkår for felling i forhold til bestandsmål og skadepotensiale.

Skadesituasjon og skadepotensial

Fylkesmannen i Nordland utbetalte erstatning for 311 sau og 2147 lam som tapt til rovvilt i 2016, og 42 % av dette ble erstattet som tapt til jerv. I reindriftsåret 2015/2016 ble det utbetalt erstatning for 3163 tamrein som tapt til rovvilt i Nordland og 42 % av dette ble erstattet som tapt til jerv.

Siden 1. januar 2016 har SNO påvist tap av 14 tamrein til jerv i de aktuelle områdene. Det ble påvist 6 ulike jerveindivider gjennom DNA i områdene i 2016, men det ble ikke påvist yngling av jerv. Skadepotensialet vurderes samlet sett som relativt stort.

Konklusjon

På bakgrunn av en helhetsvurdering av situasjonen pr. i dag, vurderer direktoratet at det ikke foreligger noen annen tilfredsstillende løsning i deler av kommunene Bindal og Vefsn enn felling av jerv. Skadehistorikk og skadepotensiale for tamrein og sau er gitt betydelig vekt i vurderingen. Nemndas og Fylkesmannens prioritering av aktuelle områder for uttak og bestandssituasjon for jerv er andre momenter som direktoratet har vektlagt i sin vurdering. Et slikt uttak vurderes ikke å være til skade for jervebestandens overlevelse, eller for å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.

Ut fra vurderingene ovenfor, dialog med rovviltnemnda i region 7, og med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, iverksetter direktoratet av eget tiltak felling av inntil 2 jerv innenfor nærmere avgrenset område i Nordland fylke. Forsøk på felling skal rettes mot områder med konsentrerte jerveskader på sau og rein utenfor prioriterte jervområder.

Følgende vilkår er knyttet til iverksettelse av felling:

1. Totalt kan det felles inntil 2 jerv i deler av Nordland fylke. Områdene er avgrenset til:

- A. Bindal kommune sør om Bindalsfjorden
- B. Vefsn kommune vest om E6 og sør om Vefsnfjorden

2. Miljødirektoratet v/ Statens naturoppsyn er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket blir gjennomført i samsvar med fastsett instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.
3. Vedtaket gjelder i tidsrommet 22. februar - 27. februar 2017.
4. Miljødirektoratet kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Uttak av eget tiltak er ikke et enkeltvedtak, og forvaltningsloven sine klageregler kommer ikke til anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 18 tredje ledd.

Fellingstillatelsen ble gitt pr telefon/SMS til SNO 21.februar 2017. Rovviltnemnda region 7 og Fylkesmannen i Nordland ble informert via e-post om tillatelsen.

Dette brevet sendes til rovviltnemnda i region 7, Fylkesmannen i Nordland, berørte kommuner, Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Mattilsynet og berørte politidistrikt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hansen
fung. seksjonsleder

Geir Rune Rauset
rådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Adresseliste:

Rovviltnemnda i region 7 v/Fylkesmannen Moloveien 10 i Nordland		Bodø	8002
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø
Bindal kommune	Oldervikveien 5	7980	Terråk
Vefsn kommune	Postboks 560	8651	Mosjøen
Salten politidistrikt	Postboks 1023	8001	Bodø
Nord-Trøndelag politidistrikt	Postboks 2620	7734	Steinkjer
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brummundal
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	Oslo
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007, Dep	0030	Oslo

Rovviltnemnda i region 7
c/o Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10
8002 BODØ

Trondheim, 01.03.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/1832

Saksbehandler:
Geir Rune Rauset

Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv i Saltfjellet Reinbeitedistrikt, Region 7 Nordland, i 2017

Miljødirektoratet har besluttet etter eget tiltak å iverksette felling av inntil 2 jerver i Saltfjellet Reinbeitedistrikt, Nordland, i perioden 1-6. mars 2017. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Det ekstraordinære uttaket blir gjennomført for å hindre skade på tamrein.

Vi viser til Miljødirektoratets vurderinger gjort i "Vedtak om ekstraordinært uttak av jerv i Saltfjellet Reinbeitedistrikt, Region 7 Nordland, i 2017" av 22. februar 2017, inklusive lovgrunnlag for vedtaket, skadesituasjon/-potensiale og bestandssituasjon for jerv.

Vedtaket av 22. februar 2017 førte ikke til uttak. I ettertid er det påvist ytterligere 2 skader av rein tatt av jerv i det aktuelle området, med de siste dokumenterte jerveskadene vest om E6. Totalt 18 rein er påvist tapt til jerv i det aktuelle området hittil i 2017.

På bakgrunn av en helhetsvurdering av situasjonen pr. i dag, vurderer direktoratet at det ikke foreligger noen annen tilfredsstillende løsning enn felling av jerv innenfor et begrenset område av Saltfjellet RBD. En omfattende og konsentrert skadesituasjon og fremtidig skadepotensiale for tamrein har vært avgjørende for i vurderingen. Et slikt uttak vurderes ikke å være til skade for jervebestandens overlevelse, eller for å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.

Ut fra vurderinger i vedtak av 22. februar 2017 og med pågående skadesituasjon i området, dialog med reinnæring og rovviltnemnda i region 7, og med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, iverksetter direktoratet av eget tiltak felling av inntil 2 jerver innenfor et nærmere avgrenset område i Nordland fylke. Forsøk på felling skal rettes mot et område med konsentrerte jerveskader på rein.

Følgende vilkår er knyttet til iverksettelse av felling:

1. Totalt kan det felles inntil 2 jerver i et område avgrenset av RV 77 i Junkerdalen, Svenskegrensa og rett linje dratt mellom Nasafjell, Bolnatind og Addjektind.
2. Miljødirektoratet v/ Statens naturoppsyn er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket blir gjennomført i samsvar med fastsett instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.
3. Vedtaket gjelder i tidsrommet 1-6. mars 2017.
4. Miljødirektoratet kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Uttak av eget tiltak er ikke et enkeltvedtak, og forvaltningsloven sine klageregler kommer ikke til anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 18 tredje ledd.

Fellingstillatelsen ble gitt pr telefon/SMS til SNO 1. mars 2017. Saltfjellet RBD, Rovviltnemnda region 7, Fylkesmannen i Nordland og Saltdal kommune ble informert via e-post om tillatelsen.

3. mars ble to hann-jerver felt av SNO i det aktuelle området.

Dette brevet sendes til rovviltnemnda, Fylkesmannen i Nordland og berørte kommuner, i tillegg til Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Mattilsynet og berørte politidistrikt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hansen
fung. seksjonsleder

Geir Rune Rauset
rådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Adresseliste:

Rovviltnemnda i region 7 v/Fylkesmannen Moloveien 10 i Nordland			Bodø	8002
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø	
Saltdal kommune	Kirkegaten 23	8250	Rognan	
Rana kommune	Postboks 173	8601	Mo i Rana	
Salten politidistrikt	Postboks 1023	8001	Bodø	
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brummundal	
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	Oslo	
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007, Dep	0030	Oslo	

Rovviltnemnda i region 7
c/o Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10
8002 BODØ

Trondheim, 01.03.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/1832

Saksbehandler:
Geir Rune Rauset

Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv i deler av Nordland, Region 7, i 2017

Miljødirektoratet beslutter etter eget tiltak å iverksette felling av inntil 2 jerver i kommunene Bindal og Vefsn, Nordland, i perioden 1. - 6. mars 2017.

Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Det ekstraordinære uttaket blir gjennomført for å hindre skade på husdyr og tamrein.

Vi viser til våre vurderinger gjort i "Vedtak om ekstraordinære uttak av jerv i deler av Nordland, Region 7, i 2017" av 22. februar 2017, inklusive lovgrunnlag for vedtaket, skadepotensiale og bestandssituasjon for jerv. Vi viser til uttalelser i " Uttak av Jerv i Vesterfjella vinteren 2017" fra Vesterfjell sankelag og Vefsn Sau og Geit, mottatt 25. februar 2017.

På bakgrunn av en helhetsvurdering av situasjonen pr. i dag, vurderer direktoratet at det ikke foreligger noen annen tilfredsstillende løsning i deler av kommunene Bindal og Vefsn enn felling av jerv. Skadehistorikk og skadepotensiale for tamrein og sau er gitt betydelig vekt i vurderingen. Nemndas og Fylkesmannens prioritering av aktuelle områder for uttak og bestandssituasjon for jerv er andre momenter som direktoratet har vektlagt i sin vurdering. Et slikt uttak vurderes ikke å være til skade for jervebestandens overlevelse, eller for å komme i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.

Ut fra vurderinger i vedtak av 22 februar 2017, dialog med rovviltnemnda i region 7, og med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, iverksetter direktoratet av eget tiltak felling av inntil 2 jerv innenfor nærmere avgrenset område i Nordland fylke. Forsøk på felling skal rettes mot områder med konsentrerte jerveskader på sau og rein utenfor prioriterte jervområder.

Følgende vilkår er knyttet til iverksettelse av felling:

1. Totalt kan det felles inntil 2 jerv i deler av Nordland fylke. Områdene er avgrenset til:
 - A. Bindal kommune sør om Bindalsfjorden
 - B. Vefsn kommune vest om E6 og sør om Vefsnfjorden
2. Miljødirektoratet v/ Statens naturoppsyn er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket blir gjennomført i samsvar med fastsett instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.
3. Vedtaket gjelder i tidsrommet 1- 6 mars 2017.
4. Miljødirektoratet kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Uttak av eget tiltak er ikke et enkeltvedtak, og forvaltningsloven sine klageregler kommer ikke til anvendelse, jf. naturmangfoldloven § 18 tredje ledd.

Fellingstillatelsen ble gitt pr telefon/SMS til SNO 1.mars 2017. Rovviltnemnda region 7 og Fylkesmannen i Nordland ble informert via e-post om tillatelsen.

Dette brevet sendes til rovviltnemnda i region 7, Fylkesmannen i Nordland, berørte kommuner, Vefsn Sau og Geit, Vesterfjell sankelag, i tillegg til Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Mattilsynet og berørte politidistrikt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hansen
fung. seksjonsleder

Geir Rune Rauset
rådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Adresseliste:

Rovviltnemnda i region 7 v/Fylkesmannen Moloveien 10 i Nordland			Bodø	8002
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	Bodø	
Bindal kommune	Oldervikveien 5	7980	Terråk	
Vefsn kommune	Postboks 560	8651	Mosjøen	
Vesterfjell sankelag v/ Stig Vikdal	Vikdal	8655	Mosjøen	
Vefsn Sau og Geit v/ Berit Hundåla	Hundåla	8666	Mosjøen	
Salten politidistrikt	Postboks 1023	8001	Bodø	
Nord-Trøndelag politidistrikt	Postboks 2620	7734	Steinkjer	
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brummundal	
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	Oslo	
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007, Dep	0030	Oslo	

Rovviltnemnda region 7 v/Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Trondheim, 03.04.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/11049

Saksbehandler:
Anders Braa

Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv etter eget tiltak i deler av Nord-Trøndelag og Nordland fylker 30. mars 2017 - til orientering

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, iverksetter direktoratet av eget tiltak felling av inntil 1 jerv innenfor deler av Nord-Trøndelag og 2 jerver innenfor deler av Nordland fylke. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøkene. Det ekstraordinære uttaket gjennomføres for å forhindre skade på husdyr. Vedtaket ble muntlig formidlet 30. mars 2017.

Miljødirektoratet viser til tidligere beslutninger om ekstraordinære uttak av jerv i henholdsvis Nordland (senest 22. februar i år), og i Nord-Trøndelag (senest 6. mars i år), jf tilsvarende beslutning om uttak av jerv av 11. mars i år, og til hjemmelsgrunnlag og våre vurderinger i disse brevene.

Miljødirektoratet besluttet etter eget tiltak ekstraordinært uttak av til sammen 2 jerver fordelt på Nordland og Nord-Trøndelag 30. mars 2017. Direktoratet utvidet kvoten for Nordland muntlig 31. mars slik at ytterligere 1 jerv kunne felles innenfor gjeldende område i Nordland fylke.

Beslutningen ble overlevert muntlig/pr SMS til SNO.

Følgende vilkår er knyttet til iverksettelse av felling:

1. Totalt kan det felles 2 jerver i Nordland fylke og 1 jerv i Nord-Trøndelag fylke.
2. Fellingsområdet i Nordland er avgrenset til Bindal kommune sør for Bindalsfjorden og Vefsn kommune vest for E6 og sør for Vefsnfjorden.
3. Fellingsområdet i Nord-Trøndelag er avgrenset til kommunene vest for E6.
4. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket blir gjennomført i samsvar med fastsatt instruks for det statlige

fellingslaget ved uttak av vilt.

5. Vedtaket gjelder i tidsrommet 30. mars - 1. april 2017.
6. Miljødirektoratet kan til enhver tid trekke tilbake tillatelsen.

Dersom yngling påvises i området hvor forsøk på felling av enkeltdyr pågår, skal direktoratet varsles for å gjøre en vurdering av om tillatelse til felling av enkeltdyr skal endres til uttak og avliving av årsunge(r) og evt. mordyr fra ynglehi.

Det ble felt 1 hannjerv og 1 jervtise i Vefsn kommune i Nordland 31. mars.

Uttak av eget tiltak er ikke et enkeltvedtak, og forvaltningslovens bestemmelser om klageadgang kommer ikke til anvendelse, jf naturmangfoldloven § 18, tredje ledd.

Dette brevet sendes til aktuelle fylkesmenn, rovviltnemnder og kommuner, i tillegg til Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Mattilsynet og aktuelle politidistrikt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Statens naturoppsyn

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Trondheim, 04.04.2017

Dykkar ref.:
[Dykkar ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/1432

Sakshandsamar:
Geir Rune Rauset

Skadefelling av jerv i delar av Troms, region 8 - 2017

Miljødirektoratet set etter eige tiltak i verk skadefelling av inntil 2 jervar i delar av Troms region 8, jf. lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 fyrste ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13 jf. §§ 1 og 3. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarleg for gjennomføring av fellingsforsøka. Skadefelling vert gjennomført for å hindre skade på husdyr og tamrein.

Vi viser til Miljødirektoratet sine vurderingar og bakgrunnsinformasjon for vedtaket i vedlegget "Grunnlag for skadefelling av jerv i Noreg 2017".

Vi viser vidare til søknad frå Mauken Tromsdalen Reinbeitedistrikt v/ Nils Ole Henrik Oskal om skadefelling av jerv og dialog med rovviltnemnda i region 8 om prioriteringar av område for uttak av jerv.

Bestand og overvaking

Vi legg til grunn nasjonal status for bestandssituasjonen i vedlegg "Grunnlag for skadefelling av jerv i Noreg 2017".

I rovviltregion 8 er det fastsett eit bestandsmål på 10 årlege ynglingar av jerv - med delmål på 7 i Troms og 3 i Finnmark. Året 2016 vart det observert 14 ynglingar av jerv i region 8, og i dei to føregåande åra høvesvis 17 og 12 ynglingar (NINA rapport 1291). Av dei registrerte ynglingane i åra 2014 vart høvesvis 4, 4 og 1 ynglingar teke ut gjennom hiuttak.

For Troms vart det registrert høvesvis 7, 9 og 8 ynglingar for perioden 2014-2016.

Så langt i denne overvakingssesongen har det ikkje blitt dokumenterte jerveynglingar i region 8.

I løpet av lisensfellingsperioden for jerv i 2016-2017 vart det til saman felt 23 jervar i region 8. I Troms vart det felt 8, og av desse vart 7 felt på lisens og ein på skadefelling.

Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

I Troms reinbeiteområde vart det for reindriftsåret 2015/2016 utbetalt erstatning for 536 tamrein (376 kalv) som tap til jerv, noko som utgjer 18 % av totalt erstatta rein til freda rovvilt i området. Dette er det høgaste talet erstatta rein siste 10 åra, medan andelen jerv av totalt erstatta ligg rundt gjennomsnittet for perioden.

Fylkesmannen i Troms utbetalte erstatning 86 sau og lam som tap til jerv i 2016, noko som utgjer 7% av samla erstatning for tap av sau og lam til ferda rovvilt. Dette er lågaste tala siste ti år, både i tal på dyr og andelen av total erstatning for saueskader.

I det aktuelle området for uttak av jerv er det dokumentert 3 rein drepne av jerv for driftsåret 2016/2017 av totalt 12 dokumenterte jerveskader på rein i Troms. Skadepotensialet for rein og sau vert vurdert som relativt stort.

Miljødirektoratet sine vurderingar

Direktoratet konstaterer at lisensfelling ikkje har vore tilstrekkeleg for å regulere bestanden av jerv og dermed redusere skadepotensiale overfor beitenæringane i enkelte område av region 8. Skadehistorikk og skadepotensiale for tamrein og sau er gjeve avgjerande vekt i vurderinga. Bestandssituasjonen for jerv, nemnda si prioritering av aktuelle område for uttak og geografisk differensiering nedfelt i forvaltningsplan er andre moment som direktoratet har vektlagt i si vurdering. Vi legg til grunn nasjonal status og lovgrunnlaget i vedlegg "Grunnlag for skadefelling av jerv i Noreg 2017". Miljødirektoratet har hatt dialog med rovviltnemnda om saka.

Direktoratet vurderer at det ikkje ligg føre noko anna tilfredsstillande løysing i det aktuelle området enn ekstraordinært uttak av jerv vinteren/våren 2017. Eit slikt uttak vert vurdert til ikkje å vere til skade for jervebestanden si overleving, eller å kome i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.

Konklusjon

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 fyrste ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, set direktoratet av eige tiltak i verk felling av inntil 2 jervar innanfor nærare avgrensa område i Troms fylke. Forsøk på felling skal primært rettast mot område med jerveskader på sau og/eller tamrein.

Følgjande vilkår er knytt til iverksetjing av felling:

1. Fellingsområde og tal: Totalt kan det fellast opp til 2 enkeltdyr av jerv i Troms fylke avgrensa av E6 i aust og FV858 Skjæret - Nordfjordbotn i nord
2. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn er ansvarleg for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket vert gjennomført i tråd med fastsett Instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.

3. Dersom yngling blir påvist i området der forsøk på felling av enkeltdyr er i gang, skal direktoratet varslast og gjere ei vurdering om løyve til felling av enkeltdyr skal endrast til uttak og avliving av årsunge (/ar) og mordyr frå ynglehi.

4. Vedtaket gjeld i tidsrommet 31. mars - 4 april 2017.

5. Miljødirektoratet kan til ein kvar tid trekkje tilbake løyve til felling.

Et slikt uttak av eige tiltak er ikkje eit enkeltvedtak, og forvaltningsloven sine klagereglar kjem ikkje til bruk, jf. naturmangfoldloven § 18 tredje ledd.

Fellingsløyve vart fyrst gjeve i e-post til SNO, rovviltnemnda region 8 og fylkesmannen i Troms 30.mars 2017.

Dette brevet vert sendt til rovviltnemnda i region 8, Fylkesmannen i Troms, vedkomande kommunar og politidistrikt, Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Mattilsynet.

Helsing
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjend

Susanne Hansen
fung. seksjonsleiar

Geir Rune Rauset
rådgjevar

Tenk miljø - velg digital postkasse frå e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Rovviltnemnda i region 7
c/o Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10
8002 BODØ

Trondheim, 04.04.2017

Dykkar ref.:
[Dykkar ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/1832

Sakshandsamar:
Geir Rune Rauset

Skadefelling av jerv i delar av Ballangen kommune, region 7, 2017

Miljødirektoratet set etter eige tiltak i verk skadefelling av inntil 1 jerv i delar av Ballangen kommune, region 7, jf. lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 fyrste ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13 jf. §§ 1 og 3. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarleg for gjennomføring av fellingsforsøka. Skadefelling vert gjennomført for å hindre skade på husdyr og tamrein.

Vi viser til Miljødirektoratet sine vurderingar og bakgrunnsinformasjon for vedtaket i vedlegget "Grunnlag for skadefelling av jerv i Noreg 2017" og brev frå Rovviltnemnda i region 7 av 20. mars 2017 om prioriteringar for uttak av jerv.

Bestand og overvaking

Vi legg til grunn nasjonal status for bestandssituasjonen i vedlegg "Grunnlag for skadefelling av jerv i Noreg 2017".

I rovviltregion 7 er det fastsett eit bestandsmål på 10 årlege ynglingar av jerv. Året 2016 vart det observert 10 ynglingar av jerv i region 7, og i begge dei to føregåande åra 13 ynglingar (NINA rapport 1291).

Av dei 10 ynglingane i 2016 vart det gjennomført 4 ekstraordinære uttak av familiegrupper i Nordland (i Beiarn, Rana, Hemnes og Vefsn), i tillegg til 4 skadefellingar av enkeltindivid, slik at netto tal før beitesesongen 2016 var 6 kjente ynglingar. Etter ekstrauttak har gjennomsnittleg tal på jerveynglingar siste tre år vore 9,3.

Så langt i denne overvakingssesongen har det ikkje blitt registrert dokumenterte eller antatt dokumenterte jerveynglingar i region 7.

I løpet av lisensfellingsperioden for jerv i 2016-2017 vart det til saman felt 12 jervar i region 7, og ein av desse vart felt i det aktuelle området. Miljødirektoratet har i tillegg teke ut 4 jervar på

skadefelling etter eige tiltak i region 7 for å hindre skade på tamrein og sau.

Skadesituasjon og erstatning for rovviltskader

Fylkesmannen i Nordland utbetalte erstatning for 311 sau og 2147 lam som tap til rovvilt i 2016, og 42% av dette vert erstatta som tap til jerv.. I reindriftsåret 2015/2016 vart det utbetalt erstatning for 3079 tamrein som tap til rovvilt i Nordland og 36% av dette vart erstatta som tap til jerv.

I det aktuelle området for uttak av jerv har det vore dokumentert eit aukande tal jerveskadar dei siste åra. I 2015 vart det dokumentert 8 sau og 1 rein drepne av jerv og i 2016 vart det dokumentert 20 sau. Skadepotensialet på sau og lam vert difor vurdert som stort. I tillegg er det kalvingsland for tamrein i det aktuelle området.

Fylkesmannen i Nordland var hausten 2016 i dialogmøte med beitebrukarar i området, og har vidareformidla oppmoding om skadefelling av jerv til Miljødirektoratet. Rovviltnemnda i region 7 retta og i brev til Miljødirektoratet av 20. mars 2017 ynskje om at Håfjellhalvøya skulle prioriterast for uttak av jerv.

Miljødirektoratet sine vurderingar

Direktoratet konstaterer at lisensfelling ikkje har vore tilstrekkeleg for å regulere bestanden av jerv og dermed redusere skadepotensiale overfor beitenæringane i enkelte område av region 7. Skadehistorikk og skadepotensiale for sau og tamrein er gjeve avgjerande vekt i vurderinga. Bestandssituasjonen for jerv, nemnda si prioritering av aktuelle område for uttak og geografisk differensiering nedfelt i forvaltningsplan er andre moment som direktoratet har vektlagt i si vurdering. Vi legg til grunn nasjonal status og lovgrunnlaget i vedlegg "Grunnlag for skadefelling av jerv i Noreg 2017".

Direktoratet vurderer at det ikkje ligg føre noko anna tilfredsstillande løysing i det aktuelle området enn ekstraordinært uttak av jerv vinteren/våren 2017. Eit slikt uttak vert vurdert til ikkje å vere til skade for jervebestanden si overleving, eller å kome i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.

Konklusjon

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 fyrste ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, set direktoratet av eige tiltak i verk felling av inntil 1 jerv innanfor nærare avgrensa område i Nordland fylke. Forsøk på felling skal primært rettast mot område med konsentrerte jerveskader på sau og/eller tamrein innanfor de nærare gjevne kommunar.

Følgjande vilkår er knytt til iverksetjing av felling:

1. Totalt kan det fellast opp til 1 jerv på Håfjellhalvøya i Ballangen Kommune, avgrensa i sør og aust av E6.
2. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn er ansvarleg for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket vert gjennomført i tråd med fastsett "Instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt".
3. Dersom yngling blir påvist i området der forsøk på felling av enkeltdyr er i gang, skal direktoratet varslast og gjere ei vurdering om løyve til felling av enkeltdyr skal endrast til uttak og avliving av årsunge (/ar) og mordyr frå ynglehi.
4. Vedtaket gjeld i tidsrommet 1. - 3. april 2017.
5. Miljødirektoratet kan til ein kvar tid trekkje tilbake løyve til felling.

Et slikt uttak av eige tiltak er ikkje eit enkeltvedtak, og forvaltningsloven sine klagereglar kjem ikkje til bruk, jf. naturmangfoldloven § 18 tredje ledd.

Dette brevet vert sendt til rovviltnemnda i region 7, Fylkesmannen i Nordland, Ballangen kommune og Salten politidistrikt, Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Mattilsynet.

Helsing
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjend

Susanne Hansen
fung. seksjonsleiar

Geir Rune Rauset
rådgjevar

Tenk miljø - velg digital postkasse frå e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Vedlegg 1: Grunnlag for skadefelling av jerv i Noreg våren 2017

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Trondheim, 25.04.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2017/4200

Saksbehandler:
Veronica Sahlén

Betingede skadefellingstillatelser på ulv 2017

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, gir Miljødirektoratet fylkesmennene betingede skadefellingstillatelser på inntil 5 ulv frem til og med 31.05.2017. Tillatelsen gjelder i hele landet unntatt ulvesonen og et nærmere avgrenset område i deler av kommunene Stor-Elvdal, Rendalen og Engerdal. Vedtak og felte individer skal uten opphold registreres i Miljøvedtaksregisteret og Rovbase. Betingede skadefellingstillatelser kan iverksettes i flere områder samtidig.

Generelt

Ved behandlingen av St.meld. nr. 15 (2003-2004), fastsatte Stortinget nasjonale bestandsmål for gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Det ble også vedtatt å opprette åtte forvaltningsregioner for rovvilt jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004). Ved behandlingen av Meld. St. 21 (2015-2016), fastsatte Stortinget et nytt nasjonalt bestandsmål for ulv og endringer i ulvesonen, jf. Innst. 330 S (2015-2016).

Gjennom rovviltforskriften § 7 er de regionale rovviltnemndene gitt myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling etter forskriftens § 8 når bestandene ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for hver enkelt art i regionene. Kvoten fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar. Videre er det slik at Miljødirektoratet har myndighet til å fatte vedtak om alle former for felling og jakt etter eget tiltak eller søknad jf. forskriften § 13. Myndigheten gjelder hele året og i perioden fra 16. februar til og med 31. mai er det kun Miljødirektoratet som har slik myndighet til å vedta skadefelling. Det er et vilkår at slik felling ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut ifra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. Miljødirektoratet har med bakgrunn i dagens situasjon vurdert at det er hensiktsmessig at det gis en samlet kvote for betinget skadefelling i landet for perioden frem til og med 31. mai 2017.

Tillatelsen gjelder i hele landet unntatt forvaltningsområdet for ulv og et nærmere avgrenset

område i deler av kommunene Stor-Elvdal, Rendalen og Engerdal:

- Stor-Elvdal: Øst for Glomma og sør for Rv30
- Rendalen: Sør for RV30 til Åkrestrømmen og sør for Rv217
- Engerdal: Sør for Rv217 fra kommunegrensen mellom Engerdal-Rendalen og til Elvbrua og vest for Femundselva til kommunegrensen Engerdal-Trysil

Rovdata publiserte en foreløpig statusrapport for ulv i Norge 7. april 2017. Rapporten viser til at det i perioden 1. oktober 2016 - 7. april 2017 er dokumentert totalt 101 - 107 ulver i Norge, hvorav 52 med helnorsk tilhold og 49-55 med tilhold på begge sider av riksgrensen. Det er foreløpig påvist yngling (valpekull født i 2016) i 10 ulverevir, hvorav 4 helnorske og 6 grenserevir. Døde ulver i løpet av overvåkingsperioden 1. oktober 2016 til og med 31. mars 2017 (12, inklusive en ulv avlivet i Sverige) trekkes fra disse tallene. Endelig bestandsstatusrapport for ulv i Norge i 2016/2017 vil foreligge juni 2017.

Utenfor ulvesonen er det etter 1. april påvist minst tre enslige ulver, samtlige i Hedmark fylke, hvorav én i Engerdal, en i Rendalen og en i Ringsaker/Åmot kommuner. Av disse er en felt på skadefelling i Engerdal kommune, Hedmark fylke og en (forvaltningmerket) har gått over til Sverige.

Omfanget av ulveskader utgjør under 5-6 % av det totale skadeomfanget på sau som er erstattet som tatt av rovvilt de siste ti årene. Andelen ulveskader på tamrein har ligget på ca. 0,4 % i samme periode. Hoveddelene av tapet skjer utenfor forvaltningsområdet og det er streifende ulv som forårsaker det meste av tapet.

Ut fra disse vurderingene og med tanke på rask iverksettelse når kriteriene for skadefelling vurderes oppfylt, gir Miljødirektoratet fylkesmennene myndighet til å iverksette skadefelling av ulv etter eget tiltak eller etter søknad jf. rovviltforskriften § 9 og innenfor gitt kvote og tidsrom. Miljødirektoratet vurderer at et slikt uttak ikke vil sette ulvebestandens overlevelse i fare.

Miljødirektoratet har gjort en vurdering av bestandsstørrelsen og den skade som ulv påfører bufe- og tamreinnæring, jf. prinsippet om en arealdifferensiert forvaltning, og på dette grunnlag fastsatt en kvote for skadefelling av ulv som kan iverksettes av fylkesmennene etter rovviltforskriften § 9 dersom skadesituasjonen tilsier det. Fylkesmannen skal i hvert enkelt tilfelle gjøre en vurdering av om felling er nødvendig sett i forhold til vilkårene i rovviltforskriften § 9, jf. § 1 og § 6.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

*Kongen kan ved forskrift eller ved enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...)
b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk vann eller annen eiendom,*

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger av bjørn. Det skal være 4-6 årlige ynglinger av ulv. 3 av disse skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Ynglinger utenfor ulvesonen skal medregnes. Der en del av reviret ligger i Sverige skal en yngling medregnes med en faktor på 0,5.

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.

Rovviltforskriften § 13 (Miljødirektoratets myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

Miljødirektoratet kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt på gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (...)

Det vises også til St.meld. nr. 15 (2003-2004) *Rovvilt i norsk natur* og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og Meld. St. 21 (2015-2016) *Ulv i norsk natur* og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 330 S (2015-2016).

Prinsipper for offentlig beslutningstaking:

Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1) lyder:

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Miljødirektoratet legger til grunn at dette vedtaket blant annet bygger på kunnskap om ulvens bestandssituasjon. Utgangspunktet for beslutninger som kan påvirke naturmangfoldet er at beslutningsgrunnlaget skal være best mulig, jf. naturmangfoldloven § 8. Miljødirektoratet vil i den forbindelse vise til beskrivelsen av bestandssituasjonen til ulv i dette vedtaket, samt til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. Førre-var-prinsippet kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap, jf. naturmangfoldloven § 9.

Miljødirektoratet viser til avtalen mellom Klima og miljødepartementet og Miljødepartementet i Sverige av august 2011 om forvaltning av genetisk verdifulle individer. Det kan ikke forutsettes at ethvert genetisk verdifullt individ i populasjonen kan identifiseres til enhver tid, for eksempel ved akutte skader på sau og tamrein på sommeren, eller i områder uten snødekke. Skadegjørende individ bør likevel, så langt det er mulig, identifiseres for i størst mulig grad å fastslå genetisk status.

Vurdering av skadepotensialet

Miljødirektoratet har ved vurderingen av behovet for uttak særlig vektlagt skadehistorikken og skadepotensialet, samt de føringer som er lagt ved etablering av et forvaltningsområde for ynglende ulv som skal sikre en differensiert forvaltning av ulv. Videre gjøres det vurderinger knyttet til bestandstall og felling av ulv siste år.

Erfaringer fra tidligere år tilsier en rask forflytning av unge utvandrende ulver i perioden fra siste del av april og inn i sommerhalvåret. Ulv kan dukke opp hvor som helst i landet, og dermed skape en uforutsigbarhet både i forhold til næring og forvaltning. Det anses å foreligge et betydelig skadepotensiale, både ovenfor tamrein og ovenfor sau som snart slippes på innmarksbeite. Erfaring fra de siste årene viser at utvandrende ulver som dukker opp i prioriterte beiteområder kan forårsake store skader. Prinsippet om geografisk differensiering innebærer at beitenæring skal tilpasses rovvilt i de områder der rovvilt har prioritet, mens det i prioriterte beiteområder skal være lav terskel for uttak av rovvilt. For å begrense skadeomfanget på husdyr og tamrein forvoldt av ulv vil uttak kunne være nødvendig.

Direktoratet viser til at det skal gjøres konkrete vurderinger av vilkårene for skadefelling, og om disse vilkårene er oppfylt i den enkelte situasjon. Vilkaene om at skadefelling ikke skal true bestandens overlevelse og at det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger skal være oppfylt uavhengig av vurdering av skadepotensiale. Det vises i denne sammenheng til brev fra Klima- og miljøministeren av 9. juli 2014 og 12. mars 2015 til berørte forvaltningsetater.

Rapportering

Før fylkesmannen fatter vedtak eller av eget tiltak iverksetter felling, jf. rovviltforskriften § 9, må fylkesmannen forvise seg om at iverksettelsen skjer innenfor den samlede kvote for landet på 5 ulv. Alle enkeltvedtak angående felling, dvs. både tillatelser og avslag, skal registreres i Miljøvedtaksregisteret av den som fatter vedtaket. Dette skal gjøres umiddelbart etter at vedtaket er fattet. Felte individer skal uten opphold registreres i Rovbase.

All avgang av ulv innenfor virketiden til vedtaket skal avregnes fastsatt antall ulver som kan felles.

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for Miljødirektoratet, jf. forvaltningsloven § 32.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Veronica Sahlén
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007, Dep	0030	OSLO
Rovviltnemnda i region 1	c/o Fylkesmannen i Rogaland, Postboks 59 Sentrum	4001	STAVANGER
Rovviltnemnda i region 2	c/o Fylkesmannen i Buskerud, Postboks 1604	3007	DRAMMEN
Rovviltnemnda i region 3	c/o Fylkesmannen i Oppland Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Rovviltnemnda i region 4	c/o Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Postboks 8111	0032	OSLO
Rovviltnemnda i region 5	c/o Fylkesmannen i Hedmark, Postboks 4034	2306	HAMAR
Rovviltnemnda i region 6	c/o Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Postboks 2600	7734	STEINKJER
Rovviltnemnda i region 7	c/o Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10	8002	BODØ
Rovviltnemnda i region 8	c/o Fylkesmannen i Troms, Postboks 6105	9291	TROMSØ

Rovviltnemnda i region 7
c/o Fylkesmannen i Nordland, Moloveien 10
8002 BODØ

Trondheim, 04.05.2017

Dykkar ref.:
[Dykkar ref.]

Vår ref.:
2017/1832

Sakshandsamar:
Geir Rune Rauset

Skadefelling av jerv i delar av Ballangen kommune, region 7, 2017, utviding av periode

Miljødirektoratet set etter eige tiltak i verk skadefelling av opp til 1 enkeltdyr av jerv i delar Ballangen kommune, rovviltregion 7. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarleg for gjennomføring av fellingsforsøka. Skadefelling vert gjennomført for å hindre skade på husdyr og tamrein.

Tiltaket er heimla i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 fyrste ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13 jf. §§ 1 og 3.

Vi viser til vurderingane våre i "Skadefelling av jerv i delar av Ballangen kommune, region 7, 2017" datert 1. april 2017, inklusive lovgrunnlag for tiltaket, skadepotensiale og bestandssituasjon for jerv. Vi viser vidare til rovviltnemnda sine vurderingar i "Prioritering av ekstraordinære uttak av jerv i Nordland" av 20. mars 2017.

På bakgrunn av ei heilskapsvurdering av situasjonen pr. i dag vurderer direktoratet at det ikkje ligg føre noko anna tilfredsstillande løysing i det aktuelle området enn ekstraordinært uttak av jerv. Skadehistorikk og skadepotensiale for sau og tamrein er gjeve avgjerande vekt i vurderinga. Bestandssituasjonen for jerv, nemnda si prioritering av aktuelle område for uttak og geografisk differensiering nedfelt i forvaltningsplan er andre moment som direktoratet har vektlagt i si vurdering. Eit slikt uttak vert vurdert til ikkje å vere til skade for jervebestanden si overleving, eller å kome i konflikt med det nasjonale bestandsmålet for jerv, jf. Innst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften §§ 3 og 4.

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 fyrste ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, set direktoratet av eige tiltak i verk felling av inntil 1 jerv innanfor nærare avgrensa område i Ballangen kommune, Nordland.

Følgjande vilkår er knytt til iverksetjing av felling:

1. Totalt kan det fellast opp til 1 jerv på Håfjellhalvøya i Ballangen Kommune, avgrensa i sør og aust av E6.
2. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn er ansvarleg for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket vert gjennomført i tråd med "Instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt".
3. Dersom yngling blir påvist i området der forsøk på felling av enkeltdyr er i gang, skal direktoratet varslast og gjere ei vurdering om løyve til felling av enkeltdyr skal endrast til uttak og avliving av årsunge (/ar) og mordyr frå ynglehi.
4. Vedtaket gjeld i tidsrommet 24. - 25. april 2017.
5. Miljødirektoratet kan til ei kvar tid trekkje tilbake løyve til felling.

Et slikt uttak av eige tiltak er ikkje eit enkeltvedtak, og forvaltningsloven sine klagereglar kjem ikkje til bruk, jf. naturmangfoldloven § 18 tredje ledd.

Dette brevet vert sendt til rovviltnemnda i region 7, Fylkesmannen i Nordland, Ballangen kommune og Midt-Hålogaland politidistrikt, Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Mattilsynet.

Helsing
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjend

Susanne Hansen
fung. seksjonsleiar

Geir Rune Rauset
rådgjevar

Tenk miljø - velg digital postkasse frå e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Rovviltnemnda region 7 v/Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Trondheim, 04.05.2017

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/11049

Saksbehandler:
Anders Braa

Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv i deler av Nordland og Nord-Trøndelag fylker - til orientering

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, iverksetter direktoratet av eget tiltak felling av inntil 1 jerv innenfor deler av Nord-Trøndelag og Nordland fylker. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn (SNO) er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Det ekstraordinære uttaket gjennomføres for å forhindre skade på husdyr og tamrein. Vedtaket ble muntlig formidlet 27. april 2017.

Miljødirektoratet viser til tidligere beslutninger om ekstraordinære uttak av jerv i Nordland og i Nord-Trøndelag senest 3. april i år, og til hjemmelsgrunnlag og våre vurderinger i brev av 22. februar i år (Nordland) og 6. mars i år (Nord-Trøndelag).

Miljødirektoratet besluttet etter eget tiltak ekstraordinært uttak av til sammen 1 jerv i deler av Nordland og Nord-Trøndelag 27. april 2017. Beslutningen ble overlevert muntlig/pr SMS til SNO samme dag.

Følgende vilkår er knyttet til iverksettelse av felling:

1. Totalt kan det felles 1 jerv i deler av Nordland og Nord-Trøndelag fylker. Fellingsforsøket skal rettes inn mot viktige reinbeiter i området.
2. Fellingsområdet i Nordland er avgrenset til Bindal kommune sør for Bindalsfjorden og Grane kommune vest for E6.
3. Fellingsområdet i Nord-Trøndelag er avgrenset til Nærøy, Høylandet og Namsskogan kommuner vest for E6.
4. Miljødirektoratet v/Statens naturoppsyn er ansvarlig for gjennomføring av fellingsforsøket. Fellingsforsøket blir gjennomført i samsvar med fastsatt instruks for det statlige fellingslaget ved uttak av vilt.
5. Vedtaket gjelder i tidsrommet 27. – 28. april 2017.

Dersom yngling påvises i området hvor forsøk på felling av enkeltdyr pågår, skal direktoratet varsles for å gjøre en vurdering av om tillatelse til felling av enkeltdyr skal endres til uttak og avliving av

årsunge(r) og evt. mordyr fra ynglehi.

Uttak av eget tiltak er ikke et enkeltvedtak, og forvaltningslovens bestemmelser om klageadgang kommer ikke til anvendelse, jf naturmangfoldloven § 18, tredje ledd.

Dette brevet sendes til aktuelle fylkesmenn, rovviltnemnder og kommuner, i tillegg til Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Mattilsynet og aktuelle politidistrikt.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Statens naturoppsyn

Voengel Njaarke reinbeitedistrikt
v/ Knut-Tore Kappfjell
Majavatn
8680 Trofors

Miljødirektoratet

Rovviltsituasjonen i Voengel Njaarke reinbeitedistrikt.

Det er med stor bekymring vi registerer en stor rovviltaktivitet i vårt distrikt både av jerv, gaupe og ørn.

Dokumentasjon av kadaver og reineiernes egne observasjoner, viser en situasjon som ikke er til å leve med.

Blant annet ble det i forbindelse med flytting til vårbeite ble det observert jerv i kalvingsområdet, noe som også er dokumentert av SNO, samt at ved funn av kadaver 3.mai ble det observert mye jervespor samt 7 ørner. Det vises også til gaupeaktiviteten i vinter/vårbeiteområde.

Ut fra en samlet rovviltaktivitet i vårt distrikt frykter man at de enorme tapene vi hadde sist beitesesong, vil bli tilsvarende denne sesongen.

Distriktet har ved flere anledninger vært i kontakt med SNO ang.uttak av jerv uten at dette har ført frem.

Distriktet er kjent med at Miljødirektoratet har avsluttet sesongen for uttak av enkelt dyr av jerv, og at det kun prioriteres hi-leiting.

Signaler om at MD har forsøkt uttak av jerv i distriktet så mange ganger at det nå er nok, er alvorlig for vår del.

Med bakgrunn i dette krever nå Voengel Njaarke at Miljødirektoratet som oppdragsgiver, gir SNO i oppdrag å forsøke på uttak av jerv i vårt reinbeitedistrikt.

Majavatn 05.05.17

Knut-Tore Kappfjell
leder

kopi:
Roviltnemdas leder
FM miljøvern avdeling
SNO v/ Vegard Pedersen

Voengel Njaarke Reinbeitedistrikt
v / Knut-Tore Kappfjell
Majavatn
8680 Trofors

Miljødirektoratet.

Dokumentert jervyngling i Aundalen.

Viser til vårt brev av 05.05.2017 ang.rovviltsituasjonen i Voengel Njaarke reinbeitedistrikt
refnr. 2017/ 4521

Voengel Njaarke Reinbeitedistrikt er nylig blitt kjent med at det er dokumentert jerv yngling
i Aundalen Nord-Trøndelag.

Dette området ligger i grenseområdet mellom Voengel Njaarke og Åarjel Njaarke
reinbeitedistrikt og nærhet til kalvingsområdene i begge distrikt.

Reinbeitedistriktet viser til forvaltningsplanen for region 6 hvor det blant annet heter
sitat:

*Rovviltforlikets punkt 2.2.19 sier blant annet at «det skal ikke være rovdyr som
representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder og kalvingsområde for tamrein».*
Videre sier forvaltningsplanen at *det ikke er mål om yngling vest for E6.*

Distriktet har ved flere anledninger tatt opp dette med uttak av enkeltdyr uten at dette har
ført frem.

Distriktet forventer nå at den dokumenterte ynglingen i Aundalen nå tas ut.

Majavatn 12.05.2017

Knut-Tore Kappfjell
leder

kopi:
rovvilnemdas leder
FM miljøvern avdeling
SNO/ Vegard Pedersen
FM miljøvern avdelingen NT
NRL v/ Ellinor Jåma
post FM NT

Rovviltforlikets punkt 2.2.19 sier blant annet at «det skal ikke være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder og kalvingsområde for tamrein».